

Cefic-directeur Industriebeleid René van Sloten:

'Meer aandacht voor het mkb'

De economische crisis heeft grote gevolgen voor met name de kleinere bedrijven in de chemische industrie. Daarom pleit de Europese koepelorganisatie Cefic voor een aantal speciale maatregelen. Cefic-directeur Industriebeleid, René van Sloten, legt uit wat de organisatie voor ogen heeft. *Adriaan van Hooijdonk*

De Europese chemische industrie heeft door de crisis flinke klappen gekregen, blijkt uit een recente economische analyse van Cefic.

Vorig jaar daalde de omzet met ongeveer 20 procent in vergelijking met 2008, en voor dit jaar verwacht de organisatie slechts een bescheiden productiegroei van 5 procent ten opzichte van 2009. Daarbij houdt Cefic overigens wel een slag om de arm, want in 2010 lopen veel tijdelijke stimuleringsmaatregelen af. Het is de vraag wat dit voor de economie betekent.

Bovendien heeft de industrie in toenemende mate met concurrentie uit het Midden-Oosten, China en India te maken. Niet alleen omdat de chemische kennis daar toeneemt, maar ook omdat deze landen vaak een betere grondstoffenpositie hebben. Bovendien groeit de economie daar een stuk sneller. Daardoor kunnen ze ook gemakkelijker aan kapitaal voor nieuwe investeringen komen. Bedrijven uit deze landen slaan dan ook steeds vaker hun vleugels uit naar het Westen. Een en ander bete-

kent dat de leidende positie van de Europese chemische industrie onder druk staat, beaamt Cefic-directeur voor Industriebeleid René van Sloten, die onderstreept dat de Europese bedrijven ook profiteren van groei in andere delen van de wereld. Waar het volgens hem om gaat is de vraag of Europa zelf een leidend platform voor chemieproductie blijft.

Wat moet er gebeuren om het tij te keren?

'De Europese chemische industrie kan alleen haar leidende rol behouden als de Europese Commissie, de lidstaten en de industrie zelf de aanbevelingen van de High Level Group on the Competitiveness of the European Chemical Industry gaan uitvoeren. Deze groep vooraanstaande Europeanen, waaronder minister Van der Hoeven van EZ en Europees commissaris Verheugen, heeft vorig jaar een serie aanbevelingen gedaan om de competitiviteit van de sector te behouden en tegelijkertijd de overgang naar een duurzamere chemische industrie te realiseren. In de ogen van de HLG is de versterking van innovatie en onderzoek de sleutel

tot het behoud van een gezonde Europese chemie. Het verantwoord gebruik van natuurlijke bronnen en een vergelijkbaar speelveld op het gebied van energie en grondstoffen zijn eveneens belangrijke voorwaarden, net als een open markt met eerlijke concurrentie om in de wereld competitief te zijn.'

Een uitgebreide wensenlijst, maar wat gebeurt er nu concreet met deze aanbevelingen?

'Vooral op het gebied van innovatie is er een aantal concrete projecten opgestart. Denk aan de succesvolle samenwerking tussen het Sustainable Chemistry Platform en het Water and Sanitation Platform. Dit project beoogt voor efficiënt waterbeheer te zorgen zodat de chemieproductie in Europa niet in gevaar wordt gebracht door de gevolgen van de klimaatverandering. De andere aanbevelingen zijn vaak lange termijnprojecten en het duurt even voor je daar de vruchten van kunt plukken. Cefic heeft een overzicht gemaakt wie voor welke projecten verantwoordelijk is en wanneer die afgerond moeten zijn. Op die manier

bedrijven hebben echter vaak niet de beschikking over stafafdelingen met specialisten op het gebied van veiligheid, milieu en stoffenbeleid die grote ondernemingen nu eenmaal wel hebben.'

Wat gaat Cefic voor deze bedrijven ondernemen?

'We zijn momenteel druk bezig om de 29.000 MKB-bedrijven die we in Europa hebben, goed in kaart te brengen. Hoe zijn ze samengesteld, waar

stoffenwetgeving REACH. Wij maken ons namelijk grote zorgen dat met name de kleinere bedrijven niet tijdig aan hun verplichtingen kunnen voldoen. De samenwerking in de digitale fora waar bedrijven gegevens over stoffen met elkaar uitwisselen loopt verre van optimaal. En er zijn meer signalen die erop wijzen dat kleinere bedrijven de deadline in december van dit jaar niet gaan halen. Daarom pleiten wij ervoor dat de Europese Commissie stoffenexperts ter beschikking

96 procent van de sector in Europa bestaat uit kleine en middelgrote bedrijven

kunnen we heel nauwgezet volgen wat er uiteindelijk met de aanbevelingen gebeurt. Toch moeten de verschillende spelers, waaronder de Europese Commissie, de lidstaten én het bedrijfsleven beter met elkaar samenwerken om meer succes te boeken. Het gebeurt wel, maar in de ogen van de HLG nog te weinig. Het ontbreekt vaak aan coördinatie en veel acties zijn te versplinterd. Zo is het onhandig dat de subsidieaanvraag voor het biorafinaderijproject bij verschillende DG's moet worden ingediend. Dat kan een stuk efficiënter.'

Cefic krijgt regelmatig het verwijt dat de organisatie alleen de belangen van de grote chemische bedrijven behartigt. Hoe ziet u dat?

'Daar kan ik mij, gezien de samenstelling van het bestuur van de organisatie, wel iets bij voorstellen. Daarom heeft Cefic zich ook voorgenomen om het komend jaar meer aandacht aan het MKB te besteden. Vergeet niet dat 96 procent van de sector in Europa uit kleine en middelgrote bedrijven bestaat. En die bieden samen werk aan ruim 400.000 mensen. Deze

zijn ze actief, en wat maken ze precies? En aan welke ondersteuning hebben ze behoefte? Zo horen we vaak dat ze het lastig vinden om van de Europese onderzoeksprogramma's gebruik te maken. Het kost vaak veel tijd en geld om een aanvraag in te dienen, en daarom benutten ze de mogelijkheden te weinig.

Op basis van onze contacten met het MKB, hebben we de afgelopen maanden in Europees verband twee problemen aangekaart. Zo moet in het kader van de Europese milieuwetgeving een groot aantal MKB-bedrijven hun installaties aanpassen of vernieuwen. Wij hebben er bij de Commissie voor gepleit om deze bedrijven hierbij financieel te ondersteunen. Bijvoorbeeld door gebruik te maken van de steun uit de Europese structuurfondsen. Of door ze toegang tot goedkope leningen te faciliteren. Daarmee zouden we twee vliegen in één klap kunnen slaan. Het is goed voor het milieu omdat bedrijven sneller aan hun verplichtingen kunnen voldoen, en tegelijkertijd stimuleert het de economie omdat technici en aannemers het een stuk drukker krijgen. Verder zijn wij er reeds in geslaagd de toegang voor het mkb tot goedkope leningen van de Europese investeringsbank voor REACH gerelateerde werkzaamheden te vergemakkelijken. Daarnaast hebben we het idee gelanceerd om MKB-bedrijven beter te ondersteunen bij de invoering van de

stelt die het MKB ondersteunen met advies.'

'Maar zijn er wel genoeg experts? Een beetje stoffenkundige heeft haast iedere week een headhunter aan de lijn...

'De markt is inderdaad onder meer sterk afgeroomd door het Europees Chemicaliënagentschap in Helsinki. Daar lopen honderden mensen rond die voor veel geld zijn aangetrokken. Maar er moeten genoeg mensen te vinden zijn, die het MKB kunnen ondersteunen. Daar gaan we de komende maanden werk van maken.'

Heeft Cefic al gereageerd op de nieuwe agenda van de Europese Commissie voor 2020? Daarbij zet Brussel meer in op duurzame groei dan op de meest concurrerende omstandigheden. Die laatste strijd lijkt immers toch niet meer te winnen?

'We hebben onlangs onze visie bij de Europese Commissie ingebracht. Daarbij hebben we benadrukt dat duurzaamheid en economische groei goed met elkaar kunnen samengaan. Daarom is het belangrijk dat de Commissie niet alleen innovatie stimuleert, maar tevens een krachtig industriebeleid voert en zorgt voor een gunstig kader voor de Europese maakindustrie. Met name moeten we oppassen dat we Europa door te strenge wet- en regelgeving op milieugebied uit de markt prijzen.' ■